

Tas Latweefchu lauschu draugs.

1836. 27. Wewrar.

9ta lappa.

S a u n a s s i n n a s.

No Kursemmes. Mums draugs no turrenes irr rakstijis pahre diwahm brihnischkähm leetahm, fo pats pehrnâ gaddâ sawâ muischâ effoht usgahjis: 1) pahre sawadu sohfa pautu jeb ohlu, un 2) pahre sawadahm lahtsch-ausahm. — Pahre to pautu winsch raksta tâ: "Zsgahjuschâ pawassarâ sohfs pee mums lohti leelu pautu isdehje, kurräm tschaumala apkahrt ne bija wis, bet smaika plehwite ween. Scho pautu rohka nehmis, warreju manniht, ka tam widdû atkal zits pauts ar tschaumalu peldeja. Plehwiti usgreesis, atradde neween dseltumu un baltumu gluschi kâ eefsch zitteem pautem, bet teescham arri to ohtru pautu ar zeetu tschaumalu, un schim eefschâ wifs bija tâpatt, kâ jau zitteem arween." — Pahre tahm lahtsch-ausahm draugs raksta tâ: "Zsgahjuschâ ruddeni sawu kweefchu lauku apstaigajohht, eeraudsiju brihnum' leelu lahtsch-ausu tschuppi. To iswilzjis, apskattiju un skaitiju stohbrus, atraddu, ka tur 15 stohbri ar pilnahm wahrpahm bija, ir feschpadsmitajs gan bija isaudsis, bet pehz nowihtis, un wissi tee no weena pascha graudina bija auguschi. — Brihnums! — Apluhko tahdu masu lahtsch-ausu graudinu, dohmatu, ka tur ne kahdi milti, ne weens dihglics ne warretu buht eefschâ: tik sakaltis isfkattahs, un nu, zik dauds dihglics, zik dauds augtu tal nefs. Ak, kâ to laik' wehlejam, ka muhsu rudsischi tâpatt isdohhtohs! — Tadeht ne raug' wiheru pee zeppures; bet pee masa graudina mahzees tu arri gohdahht masu leetinu."

No Schlehstieru semmes, Druhfschu Fehnina walsti. Tur pa zittahm mallahm, fur dauds dselses, sudraba, swinna un zitti tahdi smaggi afmini semmes eefschâ atrohdahts, laudis jau no dauds gaddeem nomannija, ka ikreis, kad tik Janwar-mehnefs beidsahs, stipri pehrkoni ruhzoht. Arri schinni gaddâ, paschâ zotâ Janwar wakkarâ, tur tahds brihnum' pehrkona gais effoht bijis,

fa razzejeem, no kalneem isnahkoht, wiffi kohli zell-mallâ kâ deggofchi rahdijahs un itt kâ teem pa wirfonu tikpatt dauds leesmu, zil sarru, bija. Kad fchee wihri farwas wahsas jeb speekus, furreu galli ar dselsehm apkalti, eeduhre sneegâ un, iswilkufchi, pazehle gaisâ, tad arri pa katra speeka nogallu leesmina rahdijahs, kas itt kâ degdama taifni steepahs us augfchu, un ne mas ne fweedahs, zil sti-pri arri wehjschs puhte un kruffa mettahs.

Sinna pahr jaunu grahmatu.

Zeenigs Salwas draudschu mahzitajs Indrikis Braunschweig ne fenn irr lizzis grahmatu drikkelt, furras wirsrahts irr:

"Luttera masa Katkisma mahzibas, isstahstitas, ar pamahzida-meem, fwehteem Bihbeles-wahrdeem un dseefmu-pantineem.

— Jaunekteem, kad sawu Skohlu-Albeze beigufchi, par leelaku lassifchanas-grahmatu, sagahdahs. — Leel-Salwas basnijas jaunahm ehrgelhm par labbu rakstôs speests. Jelgawâ 1835. 52 lappu puffes Sniffi.

Wisseem grahmatneekem par jo skaidraku mahzibu un lai irr arri par jo stipraku usfkubbinaschanu, ka pirktu scho grahmatu, kas Jelgawâ pee Steffenhagen kungeem par 15 Kap. fudr. dabujama, mehš tē to sinnu dohdam lassih, ko zeenigs mahzitajs pats tannî preeksh-wahrdâ dohd, un kas tâ skann: "Zuhs schinnî grahmatâ atrohnat Luttera masa Katkisma mahzibas, isstahstitas, ar pamahzida-meem, fwehteem Bihbeles-wahrdeem un dseefmu-pantineem. Za tiklab Wezzeem kâ Jauneem lohti derr pee peeaugfchanas sawâ deewabihjaschanâ. — Teem Wezzeem, ja tee mahjâs, pehz Pahrtaru noturrefchanas, kahdu nodaku no tahs, ar fwehtu apdohmu lassihš. To darridami, gan daschi no teem skubbinasfes us atjaunoteem augleem tahs ihstenas taifnibas un fwehtibas. Teem Jaunekteem schi grahmata derriga, ja tee tohs fwehtus Bihbeles-wahrdus, kas winnu firdis lohjidami pahrnem, jeb ko deewa-bihjigi wezzaki un skohlmeisteri teem usdewe-jufchi, no galwas skaidri ismahzitohs, tohs tizzigi usturredami par waddoneem sawâ dsihwibas-zellâ. Jo Deewa-wahrdôs allasch un wiffur tas wifstaisnakais zella-waddons. — Zâ arri scho grahmatinu, wifswaitraf Jaunekteem un Skohlas-behrneem par fwehtibu, effam sagahdajufchi, kas to augligi warr walkah, kad sawu Skohlu-Albeze labbi beigufchi. To lassidami tee jo aggrafi un arri jo weeglafi eekulfees tiklab tannîs Katkisma mahzibas, kâ arri paschôs fwehtôs

Deewa rakstōs. — Wehl japeeminn: ka pee schahs grahmatas ta Superdenta Schwarzera wahzu Katkismus walfahs tappis; tāpatt arri: ka tee fwehti Bihbeles-wahrđi is muhsu Latweeschu-Bihbeles (Rihgā 1794) irr nemti un tee dseefnu-pantini is Widsemmes un Kursemmes Latweeschu dseefnu-grahmatahm.

— Deews lai scho grahmatinu katram lassitajam pee dwehseles fwehti.“

(Pee scha katkisma drikkeshanas drikketajs pa 4 weetahm irr missejees, ko pee lassishanas katrs lai labbi nemm wehrā: 10tā lappā, pa 6tu rindi no appakschas, lišdams to wahrdu: mahjahm, fur waijadsetu buht: wahjahm; 11tā lappā, pa 15tu rindi no augshenes: tahs, fur ja-stahw: tohs; un 16tā lappā, pa 11tu rindi no augshenes: tilts, fur waijadsetu: telts, un pa 17tu rindi: pazikkahs, fur ja-stahw: pazikkahs.)

Łohma no Kempenes pirmas grahmatinas

21ma nodakka.

Pahr firds fatreekschanu.

1. Ja gribbi kaut kā peenemtees, pastahwi eeksch deewabihjafchanas un ne kahro pahrlėku wakā buht; bet faturr' wissu sawu prahtu appaksch pahrmahzishanas un ne padohdees aplamam preekam.

Dohdees us firds fatreekschanu un tu atraddisi to waijadfigu pasemmibu. Kam firds irr fatreeka, tas atrohd dauds labba, kas daschreis atkal drihs tam pasuhd, kas palaischahs.

Brihnums, ka schinni pasaulė zilweks jebkad ihsti warr preezatees, kas apzerre un pahrdohma, ka tē winsch tikween fweeschineeks un winna dwehselei tik dauds kahrdinaschanas.

2. Als firds neapdohmibas, un ne mas ne behdadami pahr sawahm wainahm, mehs sawas dwehseles fahpes ne mannam wis; bet daudsreis nebehđigi smeijamees, kad mums ihsti nahkrohs raudah.

Zittadi ne atraddisim neds ihstenu brihwibu, neds nenoseedfigu lihgsfibu, ja ne bihstamees Deewu un apsinnamees labba.

Uk! laimigs, kusch warr atnest wissu, kas winnam prahtu ne kauj schkire no pasaulės, un kusch labbi warr fanemtees un weenā prahtā dohtees us fwehtu fatreekschanu!

Uk! laimigs, kusch atfakka katrai leetai, kas winnam apsinnaschanu warr apgahnih woi apgruhtinah!

Zihnijees, kā wihs; eeraddumi zits zaur zittu ja-uswarr.

Ja tu Prattisi, zittus zilwekus meerā laist, tad tee labpraht arri laidihs tem sawus darbus darriht.

3. Ne peewelz' few zittu zilweku leetas, neds eejauzees leelu kungu buhschanās.

Skattees allasch wisspirmak' us few un fewischli pamahji few paschu wairak, ne kà wissus sawus mihtus.

Ja tu pee zilwekeem ne stahwi zeenâ, ne noskumstees pahr to; bet tas ween lai tew irr gruht', ka tu wehl ne deesgan labbi un apdohmigi turrees, kà Deewa behnam un fristigam, tizzigam zilwekam peenahkabs pastahweht.

Daudsreis zilwekam wairak derr, un winsch tad arri jo drohschafs warr buht, ja winnam schinni pasaulé ne dauds eepreezinaschanas; fewischli ne tahdas, kas meefigas.

Bet ja mums Deewa eepreezinaschanas truhkft, woi ja meh's tahs retti ween fajuhtam, tad mums pascheem ta waina irr; tadeht, ka ne effam mellejuschi sawas firdis fatreekt, ned's tahm neleetigahm un abrigahm eepreezinaschanahm effam atsazzijuschi.

4. Acsihsti, ka tu Deewa eepreezinaschanas effi nezeenigs un gan dauds behdas nopelnijis.

Kad zilwekam firds irr ihsten' fatreekta, tad tam wissa pasaulé irr ruhkta un fuhra.

Labs zilweks useet pahrleeku dauds leetas, pahr kurrahm ja-noskumft un ja-rauda.

Jo woi winsch sawu paschu woi sawa tuhwaaka buhschanu apdohma, winsch sinn, ka tē neweens bes behdahm dsihwo.

Un jo skaidraki winsch few apdohma, jo wairak winsch noskumft.

Tahs leetas, kurreu deht mums taifni ja-noskumft un sawas firdis ja-fa-treez, irr muhsu grehki un wainas, eeksch kurrahm tà eetihci gullam, ka debbes leetas retti warram apzerreht.

5. Ja tu wairak pahr sawu nahwi dohmatu, ne kà pahre dsihwibas garrumu, tad tu, teescham teefs, karstaki atgreeschahs un peenemtohs.

Ja tu no firds arri tahs nahkamas elles strahpes un zittas Deewa teefas apzerretu, tad es tizzu, ka tu labbâ prahtà usnemtu puhles un sahpes un no bahrguma ne mas ne bailotohs.

Bet tadeht, ka tahdas leetas mums ne eet pee firds un meh's lihds schim glaudus wairak mihtojam, meh's tif auksti un lohti kuhtri paleekam pakkat.

6. Daudsreis tas kahds truhkums garrâ, kurra deht meefa tif lehti fuhds pahre nelaimi.

Zapeh's peeluhdsi Deewu pasemmigi, lai tew tahs fatreekschanas garru dohd, un falki lihds ar Dahwidu: eh dini man', af Kungs, ar affaru maisi un dsirdini man ar leelu affaru mehru. (Dahw. ds. 80, 6.)

H. E.

Imas bohkstabu mihtlas usminna:
jauns, fauns, fauns.

Wrihw drikketh. No juhrmallas-gubbernemtu augstas waldischanas puffes:
Dr. C. E. Napierky.